

Γιατί δεν απαντά ο Θεός στις προσευχές μας; (Γέροντας Εφραίμ της Σκήτης Αγίου Ανδρέα)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Μαΐου 13, 2019

Ἡ προσευχή μένει ἀναπάντητη, ὅταν τό περιεχόμενό της ἔλθῃ σέ ἀντίθεσι μέ ἐκεῖνο πού παρέδωσε ὁ Κύριος. "Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀφήσῃ τά θελήματά του, τότε συμφιλιώνεται μαζί του ὁ Θεός καί δέχεται τήν προσευχή του". Καί ἂν ἀπαντήσῃ κανεῖς ὅτι μερικοί, μολονότι ζήτησαν ἀπό τόν Θεό ἀγαθά πράγματα, δηλαδή κτήσι ἀρετῶν καί θεῖο φωτισμό, δέν ἔλαβαν τίποτε ἀπό ἐκεῖνα, πού ζήτησαν, τότε ἀπαντοῦμε "ὅτι οὐ αὐτά καθ' ἑαυτά τά ἀγαθά ἠξίωσαν λαβεῖν, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ ἐπαινεῖσθαι δι' αὐτά", δηλαδή δέν ζήτησαν αὐτά καθ' ἑαυτά τά ἀγαθά, ἀλλά ἡ αἴτησί τους ἦταν γεμάτη ἀπό ὑπερηφάνεια. Ἦθελαν νά ὑπερηφανεύωνται μέ τά ἀγαθά, τά ὁποῖα θά ἐδέχοντο ἀπό τόν Θεό". Μέ ἄλλα λόγια, καί ἂν ἀκόμη τό περιεχόμενο τῆς προσευχῆς εἶναι ἀγαθό, ἡ πρόθεσις ὅμως τοῦ προσευχομένου εἶναι πονηρή, τότε ἡ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ στόν προσευχόμενο εἶναι ἀρνητική, ὁ Θεός ἀπαντᾷ μέ τό ὄχι.

Ὅταν ζητήσουμε κάτι καί δέν λάβουμε, λέει ὁ Μ. Βασίλειος, νά σκεφθοῦμε τά ἑξῆς: α) "Ἡ χρειαζόταν μεγαλύτερη ἐπιμονή καί καρτερία στήν προσευχή" β) ἢ ὅτι ἦταν ἀπαραίτητο νά διορθωθῇ ὁ χαρακτήρας τοῦ προσευχομένου καί νά δείξῃ μεγαλύτερη φροντίδα γιά τήν προσευχή· ἢ γ) τό αἴτημα τῆς προσευχῆς δέν ἱκανοποιήθηκε λόγω ἀναξιότητος ἐκείνου πού προσευχόταν. Ὅταν τώρα σέ μᾶς δέν ὑπάρχη μόνον ἓνας λόγος ἀπό τούς τρεῖς, ἀλλά περισσότεροι, τότε φυσικό εἶναι νά μήν δεχώμαστε κάποια ἀπάντησι ἀπό τόν Θεό ἢ ἡ ἀπάντησι νά εἶναι ἀρνητική. Τότε αἰσθάνεται... κανεῖς καί τήν ἀπουσία τοῦ Θεοῦ πύο ἔντονα. Βέβαια αὐτή ἡ αἴσθησις τῆς ἀπουσίας τοῦ Θεοῦ κατά τήν προσευχή μας, εἶναι ἐσφαλμένη ἢ καί ἄδικη.

Ἄν βλέπαμε τή σχέσι μας πού δημιουργεῖται μέ τόν Θεό κατά τήν ὥρα τῆς προσευχῆς μέ τό πρῖσμα τῆς ἀμοιβαιότητος, τότε ὁ Θεός θά μπορούσε νά παραπονεθῇ γιά μᾶς πολύ περισσότερο ἀπό ὅ,τι ἐμεῖς γιά Ἐκεῖνον. Παραπονούμαστε, γιατί δέν μᾶς φανερώνεται στά λίγα λεπτά πού τοῦ ἀφιερώνουμε. Ἀλλά τί μπορούμε νά ποῦμε γιά τίς εἰκοσιτρεῖς καί μισύ ὥρες, πού ὁ Θεός μπορεῖ νά κτυπᾷ τήν πόρτα μας καί μεῖς ἀπαντᾶμε, "συγγνώμη, εἶμαι ἀπασχολημένος;" ἢ ὅταν δέν ἀπαντοῦμε καθόλου, γιατί δέν ἔχουμε ἀκούσει τό κτύπημα στήν πόρτα τῆς καρδιάς μας, τοῦ νοῦ μας ἢ τῆς συνειδήσεώς μας, τῆς ζωῆς μας; Ἐτσι φθάνουμε σέ μία κατάστασι, στήν ὁποῖα δέν ἔχουμε δικαίωμα νά παραπονούμαστε γιά τήν ἀπουσία τοῦ Θεοῦ, γιατί ἐμεῖς εἴμαστε πολύ περισσότερο ἀπόντες ἀπό ὅσο ἐκεῖνος ὑπῆρξε ποτέ.

Ἀξιωμαμόνευτες εἶναι οἱ ἀπαντήσεις πού δίνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος στό θέμα μας. Ὁ Θεός ἀπαντᾷ ἀρνητικά: α) Ὅταν τά αἰτήματα τῆς προσευχῆς εἶναι ἀσύμφορα. Ἐδῶ

είναι προτιμότερο νά μήν εισακουσθῆ ἢ προσευχή ἀπό τό νά εισακουσθῆ. Νά μή χαιρώμαστε μόνον ὅταν ἀκουώμαστε, ἄλλα καί ὅταν δέν ἀκουώμαστε. Ἡ ἀρνητική ἀπάντησι στήν προσευχή μπορεῖ νά συμβῆ ἀκόμη καί σέ ἁγίους, ὅπως συνέβη στόν Μωυσῆ καί τόν Παῦλο. "Δέν ἐπέτρεψε ὁ Θεός στό Μωυσῆ νά εἰσέλθῃ στήν γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, καί ὁ Παῦλος παρακαλῶντας γιά τήν ὑγεία του δέν εἰσακούσθηκε, ἐπειδή ζήτησε ἀσύμφορα πράγματα.

β) Ἡ προσευχή παραμένει ἀναπάντητη "ὅταν ραθύμως αἰτοῦμεν", διότι ὁ Θεός σοφίζεται γιά μᾶς πότε μᾶς συμφέρει ἢ χορήγησις τῶν αἰτημάτων μας. Ἄν οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν νά δίνουν ὠφέλιμα πράγματα στά παιδιά τους, πολύ περισσότερο ὁ Θεός γνωρίζει τό "πότε νά δώσῃ καί τί νά δώσῃ. Διότι ὅλα τά κάνει γιά τό συμφέρον μας".

γ) Ἄλλη αἰτία τῆς μή ἐκπληρώσεως τῶν αἰτημάτων τῆς προσευχῆς μας εἶναι ὅταν "τοῖς ἀμαρτήμασιν ἐπιμένοντες καυχώμεθα". Ὅταν δηλαδή εἴμαστε ἀμαρτωλοί καί ὄχι ἀπλῶς ἐπιμένουμε στήν ἀμαρτία, ἀλλά καί καυχώμαστε γι' αὐτήν. Τότε ἡ ἀπάντησι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀρνητική, δέν λαμβάνουμε καμμία ἀπάντησι στίς προσευχές μας. Κλασσικό παράδειγμα εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ προφήτου Ἰερεμίου μέ τούς Ἰουδαίους. Παρακαλοῦσε ὁ προφήτης τόν Θεό νά λυπηθῆ τόν λαό αὐτό καί ὁ Θεός τοῦ ἀπαντᾷ: "Μήν προσεύχεσαι γι' αὐτούς, διότι δέν πρόκειται νά σέ ἀκούσω. Δέν βλέπεις τί κάνουν αὐτοί; Καῖνε τά λίπη καί κάνουν διάφορα κατασκευάσματα πρὸς τιμὴν τῶν ἀστέρων καί τῆς στρατιᾶς τοῦ οὐρανοῦ". Μήν προσεύχεσαι δηλαδή γι' αὐτούς πού δέν σταματᾶν τήν ἀδικία, πού ζοῦν μέ τόση ἀσέβεια, πού καταφεύγουν στή μαγεία.

Διότι καί σήμερα ὑπάρχει τό φαινόμενο αὐτό· τρέχουν μερικοί στούς ἁγίους, ἀλλά δέν ἐγκαταλείπουν καί τά μέντιουμ ἢ τίς χαρτορίχτρες καί τούς ἀστρολόγους. Αὐτό δείχνει, ὅτι δέν μποροῦν νά καταλάβουν τή νόσο ἀπό τήν ὁποία πάσχουν, ἀλλά ζοῦν μέ ἀναισθησία. "Δέν βλέπεις τήν ὑπερβολική τους παραφροσύνη"; Συμπληρώνει χαρακτηριστικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Γιά ἓνα πρᾶγμα μόνο πρέπει νά φροντίζῃ κάποιος στίς περιπτώσεις αὐτές. Νά κἀν τούς ἀνθρώπους πού πάσχουν ἀπό τή νόσο αὐτή, νά ξεπεράσουν τήν ἀσθένειά τους, νά αἰσθανθοῦν τή νόσο τους, νά τούς ἐπαναφέρῃ στήν ὑγεία καί τότε ὅπωςδήποτε θά ἀκολουθήσῃ καί ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. δ) Ἀνεκπλήρωτα παραμένουν τά αἰτήματά μας, ὅταν ἔχουμε μνησικακία, ὅταν προσευχώμαστε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν μας καί ἐναντίον ἐκείνων πού μᾶς ἔχουν λυπήσει.

Τονίζει χαρακτηριστικά ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας ὁ Ἀναχωρητής: "Νά μήν ἔχῃς ἔχθρα ἐναντίον οὐδενός ἀνθρώπου, διότι ἡ προσευχή σου δέν θά εἶναι δεκτὴ ἀπό τόν Θεό. Νά εἰρηνεύῃς μέ ὅλους, γιά νά ἀποκτήσῃς παρρησία στόν Θεό, ὅταν θά προσεύχεσαι. Ἐκεῖνος πού θέλει νά προσεύχεται στόν Θεό ἀπό τά βάθη τῆς διανοίας του, νά εἶναι ἀληθινή καί καθαρὴ ἡ προσευχή του, πρέπει πρῶτα νά ἐρευνᾷ τό νοῦ του τί σκέψεις

Έχει, ώστε, όταν λέη στό Θεό "έλέησόν με", νά έχη συγχωρήση τόν συνάνθρωπό του. Διότι, έφ' όσον τυραννούμαστε όλοι από τήν βία τής άμαρτίας, δέν πρέπει ποτέ νά σκεπτώμαστε κάτι έναντίον κανενός ανθρώπου. Όταν όμως ένεργοΰμε αντίθετα σ' αυτά, τότε όχι μόνον δέν είσακουόμαστε, αλλά και παροξύνουμε τόν Θεό, διότι εκείνα πού λέμε στήν προσευχή μας για τούς έχθρούς μας "ούκ έστιν άνθρωπου, αλλά διαβόλου ρήματα". Και επί πλέον μέ τόν τρόπο αυτό ζητᾶ κανείς από τόν Θεό νά αλλάξη τόν περί αγάπης νόμο, τόν όποιο ό ίδιος έχει θεσπίσει. Η προσευχή, λέει ό Χρυσοστομικός κάλαμος, είναι φάρμακο.

Αλλά τό φάρμακο πρέπει νά χρησιμοποιηθῆ πριν από τήν ήμερομηνία τής λήξεώς του. Πρέπει νά ξέρη κανείς πότε πρέπει και πώς νά τό χρησιμοποιήση. Διαφορετικά ή δραστική του ένέργεια δέν έχει κανένα αποτέλεσμα, κανένα όφελος. "Ουδέ τήν όνησιν αυτού καρπούμεθα". Τέλος ό Άγ. Ιωάννης τής Κλίμακος βλέπει τήν οίκονομία του Θεού στό ότι "Αυτός ού παρέχει τοίς αίτουσι τάς χάριτας". Θεωρεῖ ότι τό όχι του Θεού στά αίτήματά μας, είναι μακροθυμία του Κυρίου και γι' αυτό ό πιστός δέν πρέπει νά λυπηται.

Τά αίτια τής άρνητικής άπαντήσεως του Θεού, σύμφωνα μέ τόν άγιο Ιωάννη τής Κλίμακος είναι: α) "Η ότι ό προσευχόμενος είναι έντελώς άνάξιος νά λάβη άπάντησι στά αίτήματά του, ή β) τά αίτήματα τής καρδιάς του δέν είναι σύμφωνα μέ τά αίτήματα τής προσευχής του, δηλαδή άλλα έχει στήν καρδιά του και άλλα ζητᾶ από τόν Θεό, ή γ) δέν είναι άκόμη έτοιμος νά λάβη τό χάρισμα, τό όποιο ζητάει.

(Πηγή: [neaskiti](#))